Suvestinė redakcija nuo 1999-07-30 iki 1999-10-26

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1997, Nr. 107-2688, i. k. 0971010ISTAVIII-480

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO PRIVATIZAVIMO ĮSTATYMAS

1997 m. lapkričio 4 d. Nr. VIII-480
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Privatizavimas –** valstybės ir savivaldybių turto (akcijų ar kito turto) perdavimas potencialių pirkėjų nuosavybėn pagal šiame įstatyme nustatyta tvarka sudarytus privatizavimo sandorius, taip pat valstybės ar savivaldybės kontrolės perdavimas valstybės ar savivaldybės kontroliuojamose įmonėse, kai iš papildomų įnašų išplatinama nauja akcijų emisija.

2. **Privatizavimo objektas –** akcijos ir kitas turtas, kuris viešosios nuosavybės teise priklauso valstybei ar savivaldybei ir kurį Lietuvos Respublikos Vyriausybė įtraukia į privatizavimo objektų sąrašą.

3. **Potencialus pirkėjas –** Lietuvos ar užsienio fiziniai bei juridiniai asmenys, pagal šį įstatymą įsigyjantys privatizavimo objektą. Potencialiu pirkėju negali būti Lietuvos valstybės ir savivaldybių įmonės, akcinės ir uždarosios akcinės bendrovės, bankai bei draudimo įstaigos, kuriose daugiau kaip 1/2 akcijų, suteikiančių balso teisę visuotiniame akcininkų susirinkime, nuosavybės teise priklauso valstybei ar savivaldybei, taip pat iš Lietuvos ar užsienio valstybių ir savivaldybių biudžetų išlaikomos įstaigos ir organizacijos.

4. **Privatizavimo sandoris –** remiantis šiuo įstatymu sudaryta sutartis, pagal kurią valstybės ar savivaldybės privatizavimo objekto valdytojas įsipareigoja perduoti privatizavimo objektą potencialaus pirkėjo nuosavybėn, o potencialus pirkėjas įsipareigoja sumokėti sutartyje nustatytą pinigų sumą ir(ar) įvykdyti kitus sutartyje nustatytus įsipareigojimus.

5. **Pirminis privatizavimas –** valstybės turto perdavimas pagal Valstybinio turto pirminio privatizavimo įstatymą (toliau – Pirminio privatizavimo įstatymas).

6. **Valstybės (savivaldybės) kontroliuojama įmonė –** įmonė, kurioje daugiau kaip 1/2 akcijų, suteikiančių balso teisę visuotiniame akcininkų susirinkime, nuosavybės teise priklauso valstybei ar savivaldybei.

7. **Privatizavimo objekto valdytojas –** Valstybės turto fondas ar kita Lietuvos Respublikos valstybės įstaiga, įmonė ar organizacija arba savivaldybė, patikėjimo ar nuosavybės teise valdanti, naudojanti privatizavimo objektą (valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančias akcijas ar kitą turtą) ir juo disponuojanti.

8. **Akcijų paketas –** valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančių akcijų visuma, kuri privatizuojama nedalomai.

9. **Strateginis investitorius –** Vyriausybės nutarimu pripažintas potencialus pirkėjas (juridinis asmuo ar jų grupė), kuris įsigyja valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančių akcijų paketą bei įgyvendina sutartyje nustatytus įsipareigojimus.

2 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šio įstatymo paskirtis – nustatyti valstybės ir savivaldybių turto privatizavimą už pinigus.

2. Privatizavimo objektai privačios nuosavybės teise gali būti perleisti pagal šį įstatymą ir šio straipsnio 3 dalyje nurodytu atveju pagal Lietuvos Respublikos vertybinių popierių viešosios

apyvartos įstatymą. Valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančios akcijos ir kitas turtas kitų asmenų nuosavybėn gali būti perleistas pagal šį įstatymą, jei kituose įstatymuose nenustatyta kitaip

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. VIII-1302, 1999-07-07, Žin., 1999, Nr. 66-2120 (1999-07-30), i. k. 0991010ISTAIII-1302

3. Valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančius akcijų paketus, kurie visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia mažiau kaip 1/4 balsų, privatizavimo institucijos gali parduoti Lietuvos Respublikos vertybinių popierių viešosios apyvartos įstatymo nustatyta tvarka, kai yra pateiktas oficialus privalomas pasiūlymas.

Papildyta straipsnio dalimi:
Nr. VIII-1302, 1999-07-07, Žin., 1999, Nr. 66-2120 (1999-07-30), i. k. 0991010ISTAIII-1302

ANTRASIS SKIRSNIS
PRIVATIZAVIMO INSTITUCIJOS

3 straipsnis. Privatizavimo institucijos

1. Privatizavimo institucijos yra:

1) Valstybės turto fondas (toliau – Turto fondas);

2) savivaldybių turto fondai ar kiti savivaldybių administracijos padaliniai (toliau – savivaldybių turto fondai). Savivaldybės taryba turi teisę nesteigti šios savivaldybių turto privatizavimo institucijos ir įgalioti merą sudaryti sutartį su Turto fondu dėl savivaldybei nuosavybės teise priklausančių objektų privatizavimo.

2. Vyriausybės nutarimai privatizavimo klausimais, priimti vadovaujantis šiuo ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymais, yra privalomi valstybės bei privatizavimo institucijoms.

3. Privatizavimo institucijų sprendimai privatizavimo klausimais, priimti pagal jų kompetenciją, vadovaujantis šiuo ir kitais įstatymais, yra privalomi valstybės (savivaldybių) kontroliuojamoms įmonėms.

4 straipsnis. Turto fondo kompetencija privatizavimo srityje

1. Turto fondas, vykdydamas šio bei Valstybės turto fondo įstatymų jam pavestas funkcijas valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo srityje, veikia kaip privatizavimo objekto valdytojas, privatizuojantis valstybei nuosavybės teise priklausantį turtą. Pagal atskiras sutartis su savivaldybėmis Turto fondas taip pat gali veikti kaip atskiros savivaldybės atstovas, privatizuojantis savivaldybei nuosavybės teise priklausantį turtą.

2. Turto fondas:

1) parengia privatizavimo objektų sąrašo projektą ir teikia jį Vyriausybei tvirtinti;

2) nustato objekto privatizavimo būdą ir atskiro objekto (arba objektų grupės) privatizavimo sąlygas;

3) konkurso būdu parenka ekspertus privatizavimo užduotims atlikti (įskaitant privatizavimo objektų vertinimą) ir pasirašo su jais sutartis dėl užduočių atlikimo;

4) sudaro privatizavimo objekto (įmonės akcijų paketo) vertinimo ir pradinės pardavimo kainos nustatymo komisiją, kuri vertina privatizavimo objektą;

5) restruktūrizuoja valstybės kontroliuojamą įmonę, jei toks restruktūrizavimas padidins galimybę ją privatizuoti arba padidins objekto (įmonės akcijų) pardavimo kainą;

6) šio įstatymo 12 straipsnio numatytais atvejais duoda leidimą valstybės kontroliuojamos įmonės sudaromiems sandoriams arba jiems nepritaria;

7) ieško investitorių privatizavimo objektui (taip pat leidžia Informacinį privatizavimo biuletenį, kuriame turi būti skelbiama šio įstatymo 11 straipsnyje nustatyta informacija apie privatizavimo objektą, bei rengia kitus reklaminius dokumentus ir organizuoja privatizavimo objekto reklamą);

8) Vyriausybės vardu pasirašo privatizavimo sandorius;

9) kontroliuoja privatizavimo sandorių vykdymą, kol bus įvykdytos visos sandorio sąlygos;

10) perduoda privatizavimo objektus įsigijusiems asmenims nuosavybės teisę patvirtinančius dokumentus (akcijų sertifikatus ar kitus nuosavybės teisę patvirtinančius dokumentus, nustatytus Akcinių bendrovių ir Vertybinių popierių viešosios apyvartos įstatymuose);

11) pasirašo sutartis su savivaldybėmis dėl joms nuosavybės teise priklausančių akcijų ir kito turto privatizavimo;

12) kaupia duomenis apie privatizavimo darbus;

13) atstovauja Vyriausybei teisme dėl privatizavimo sandorių, kuriuos šis fondas pasirašė;

14) atstovauja Vyriausybei teisme dėl privatizavimo sandorių, kurie buvo sudaryti pagal Pirminio privatizavimo įstatymą, ir dėl tų privatizavimo sandorių, kurie buvo sudaryti iki šio įstatymo įsigaliojimo;

15) kreipiasi į teismą savo ar Vyriausybės vardu, turėdamas jos pavedimą, dėl valstybės kontroliuojamos įmonės sudarytų sandorių, pažeidžiančių šį ir kitus įstatymus, pripažinimo negaliojančiais ir nuostolių atlyginimo.

5 straipsnis. Privatizavimo komisija

1. Privatizavimo komisija yra privatizavimo priežiūrai įsteigta valstybės institucija, veikianti pagal šį įstatymą bei Vyriausybės patvirtintus nuostatus.

2. Privatizavimo komisija yra atskaitinga Seimui.

3. Privatizavimo komisija yra sudaroma iš 13 narių. Privatizavimo komisijos pirmininką ir jos narius skiria ir atleidžia Seimas Vyriausybės teikimu.

4. Privatizavimo komisija turi teisę:

1) pritarti ar nepritarti objektų privatizavimo programų projektams;

2) pritarti ar nepritarti privatizavimo sandorių projektams, išskyrus vertybinių popierių biržose sudarytus privatizavimo sandorius;

Straipsnio punkto pakeitimai:
Nr. VIII-1302, 1999-07-07, Žin., 1999, Nr. 66-2120 (1999-07-30), i. k. 0991010ISTAIII-1302

3) pritarti ar nepritarti strateginių investitorių sąrašo projektui;

4) šio įstatymo numatytais atvejais sustabdyti objekto privatizavimo programos vykdymą ir(ar) pripažinti, kad ši programa baigta;

5) pritarti ar nepritarti valstybei, taip pat savivaldybei nuosavybės teise priklausančių akcijų paketų pagal sutartį perduotų privatizuoti valstybės įmonei Valstybės turto fondas, kurie visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia mažiau kaip 1/4 balsų, pardavimui, kai Lietuvos Respublikos vertybinių popierių viešosios apyvartos įstatymo nustatyta tvarka yra pateiktas oficialus privalomas pasiūlymas pirkti šį akcijų paketą.

Papildyta straipsnio punktu:
Nr. VIII-1302, 1999-07-07, Žin., 1999, Nr. 66-2120 (1999-07-30), i. k. 0991010ISTAIII-1302

5. Privatizavimo komisija turi teisę įpareigoti Turto fondą atlikti jai svarstyti pateiktų dokumentų papildomą ekspertizę. Privatizavimo dokumentų ekspertizei atlikti Privatizavimo komisija turi teisę deleguoti savo atstovą ar atstovus.

6. Jeigu šio straipsnio 4 dalyje nurodytas Privatizavimo komisijos sprendimas yra neigiamas, Turto fondas turi teisę sprendimo projektą teikti svarstyti Vyriausybei, kurios nutarimas yra galutinis. Seimas periodiškai išklauso Privatizavimo komisiją apie jos atliktą darbą.

7. Privatizavimo komisijos sprendimai priimami paprasta visų komisijos narių balsų dauguma. Privatizavimo komisijos narys neturi teisės balsuoti svarstomu klausimu, jei jis ar jo šeimos nariai (tėvai ir vaikai, broliai ir seserys, sutuoktinis) yra asmeniškai suinteresuoti sprendimo rezultatais.

8. Vyriausybės nutarimai, priimti šio įstatymo numatytais atvejais, ir Privatizavimo komisijos sprendimai yra skelbiami „Valstybės žiniose“.

6 straipsnis. Savivaldybių turto privatizavimo komisijos

1. Savivaldybių turto privatizavimo komisijos steigiamos savivaldybių tarybų sprendimu.

2. Savivaldybių turto privatizavimo komisijų narių skaičių ir jų personalinę sudėtį nustato savivaldybės taryba. Savivaldybių turto privatizavimo komisijos savivaldybių lygiu atlieka tas pačias funkcijas kaip ir Privatizavimo komisija. Jei savivaldybės taryba nesteigia savivaldybės turto privatizavimo komisijos, jos funkcijas atlieka Privatizavimo komisija.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. VIII-1302, 1999-07-07, Žin., 1999, Nr. 66-2120 (1999-07-30), i. k. 0991010ISTAIII-1302

3. Savivaldybių turto privatizavimo komisijos nuostatus tvirtina savivaldybės taryba.

4. Savivaldybių turto fondas, o kai jis nesteigiamas, – kitas savivaldybių administracijos padalinys savivaldybei nuosavybės teise priklausančiam turtui valdyti, naudoti ir juo disponuoti atlieka savivaldybės lygiu šiame įstatyme Turto fondui nustatytas funkcijas.

5. Apie savivaldybėms nuosavybės teise priklausančio turto privatizavimą turi būti paskelbta Informaciniame privatizavimo biuletenyje.

7 straipsnis. Privatizavimo lėšos

1. Privatizavimo lėšos yra:

1) pajamos, gautos iš privatizavimo sandorių ir pardavus valstybei (savivaldybei) nuosavybės teise priklausančius akcijų paketus pagal Lietuvos Respublikos vertybinių popierių viešosios apyvartos įstatymą, kai yra pateiktas oficialus privalomas pasiūlymas;

2) palūkanos už atidėtas įmokas ir netesybos (baudos ir delspinigiai už privatizavimo sandoriuose numatytų sąlygų nevykdymą);

3) kitos pajamos (tarptautinių organizacijų parama, pajamos už papildomai teikiamas paslaugas, duomenų bazės naudojimą ir kitos pajamos);

4) kitos įplaukos.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. VIII-1302, 1999-07-07, Žin., 1999, Nr. 66-2120 (1999-07-30), i. k. 0991010ISTAIII-1302

2. Jei privatizavimo objektas nuosavybės teise priklauso valstybei, tai šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytos privatizavimo lėšos pervedamos į Finansų ministerijai atidarytą privatizavimo fondo sąskaitą (išskyrus šio įstatymo 18 straipsnyje nustatytą privatizavimo būdą), o jei privatizavimo objektas nuosavybės teise priklauso savivaldybei – į savivaldybės specialiąją sąskaitą.

3. Privatizavimo lėšos, esančios Finansų ministerijai atidarytoje privatizavimo fondo sąskaitoje, naudojamos:

1) gyventojų santaupoms atkurti ir palūkanoms už gyventojų santaupoms atkurti pasiskolintas lėšas mokėti;

2) smulkaus ir vidutinio verslo skatinimo fondui formuoti bei Vyriausybės patvirtintoms šalies programoms įgyvendinti (iki 1/3 iš privatizavimo gautų lėšų);

3) atskaitymams į specialų fondą bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių darbuotojų reikalavimams, susijusiems su darbo santykiais, tenkinti;

4) išlaidoms, susijusioms su šiame įstatyme nustatytų Privatizavimo komisijos ir Turto fondo funkcijų įgyvendinimu;

5) ekspertų paslaugoms apmokėti;

6) objektų parengimui privatizuoti pagal Vyriausybės nustatytą tvarką.

Papildyta straipsnio punktu:
Nr. VIII-1302, 1999-07-07, Žin., 1999, Nr. 66-2120 (1999-07-30), i. k. 0991010ISTAIII-1302

4. Turto fondui pervedama privatizavimo lėšų dalis nustatoma procentais nuo šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų pajamų, gautų pinigais, į privatizavimo fondo sąskaitą. Šį procentą Finansų ministerijos teikimu kas pusę metų tvirtina Vyriausybė. Privatizavimo komisijos funkcijoms įgyvendinti lėšas pagal Finansų ministerijos pateiktą sąmatą kas pusę metų skiria Vyriausybė. Vyriausybė nustato ir privatizavimo fondo lėšų apskaitos ir naudojimo tvarką. Vyriausybė periodiškai informuoja Seimą apie privatizavimo lėšų naudojimą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. VIII-1302, 1999-07-07, Žin., 1999, Nr. 66-2120 (1999-07-30), i. k. 0991010ISTAIII-1302

5. Privatizavimo lėšos, gautos privatizavus savivaldybei nuosavybės teise priklausantį turtą, atskaičius Turto fondui priklausančias lėšas pagal Turto fondo ir savivaldybės įgalioto atstovo pasirašytą atstovavimo sutartį, pervedamos į savivaldybės specialiąją sąskaitą. Savivaldybei tenkančių lėšų naudojimo tvarką nustato savivaldybės taryba.

TREČIASIS SKIRSNIS
OBJEKTŲ PARENGIMAS PRIVATIZUOTI

8 straipsnis. Informacija apie privatizavimo objektus

1. Kiekvienas privatizavimo objekto valdytojas Vyriausybės nustatyta tvarka privalo pateikti dokumentus ir kitą informaciją apie privatizavimo objektą Turto fondui ar(ir) potencialiems pirkėjams. Konfidenciali informacija potencialiems pirkėjams turi būti pateikta tik prieš tai gavus jų rašytinius įsipareigojimus saugoti šią informaciją. Privatizavimo sandoryje gali būti nustatyti konfidencialios informacijos saugojimo reikalavimai.

2. Konfidenciali informacija yra informacija, kuriai tokį statusą savo sprendimu suteikia įmonė. Konfidencialia informacija negali būti Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta vieša informacija.

3. Privatizavimo objekto valdytojas bei įmonės administracijos vadovas ir vyriausiasis finansininkas (buhalteris) pagal savo kompetenciją įstatymų nustatyta tvarka atsako už šio įstatymo nustatytų duomenų iškraipymą, suklastojimą ir (ar) pavėluotą pateikimą.

9 straipsnis. Privatizavimo objekto vertinimas

1. Privatizavimo objektą vertina Turto fondas ar jo sudaryta komisija, į kurią įtraukiami asmenys, turintys kvalifikacinius turto vertintojų pažymėjimus, arba konkurso tvarka Turto fondo parinkti apmokami turto vertintojai.

2. Privatizavimo objektas Turto fondo sprendimu gali būti vertinamas naudojant vieną iš šių metodų arba jų derinį:

1) lyginamosios vertės (pardavimo kainos analogų) metodas, kurio esmė yra palyginimas, t.y. rinkos vertė nustatoma lyginant analogiškų objektų sandorių kainas, atsižvelgus į nedidelius vertinamo turto ir analogų skirtumus;

2) atkuriamosios vertės (kaštų) metodas, kurio pagrindas yra skaičiavimas, kiek kainuotų atkurti esamos fizinės būklės ir esamų eksploatacinių bei naudingumo savybių objektus pagal vertinimo metu taikomas darbų technologijas bei kainas;

3) naudojimo pajamų vertės (pajamų kapitalizavimo arba pinigų srautų diskonto) metodas, kai turtas vertinamas ne kaip įvairaus turto suma, bet kaip duodantis pelno verslo objektas. Metodo pagrindą sudaro būsimų pinigų srautų prognozės ir tų pinigų dabartinė vertė. Kai parduodama mažiau kaip 1/3 įmonės akcijų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali būti taikomas paprastesnis šio metodo variantas;

4) ypatingosios vertės metodas – unikalioms meno ir istorijos vertybėms, juvelyriniams ir antikvariniams dirbiniams, įvairioms kolekcijoms įvertinti (vertinama pagal specialias šio turto vertinimo technologijas);

5) kitais Europos Sąjungoje praktiškai pripažintais ir Vyriausybės aprobuotais metodais.

3. Jei valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklauso mažiau kaip 1/3 akcinės bendrovės akcijų, šio straipsnio 2 dalyje išvardyti vertinimo metodai gali būti netaikomi vertinant akcijas, parduodamas viešo akcijų pardavimo ar viešo aukciono būdu, kurių rinkos kaina yra nustatyta Nacionalinėje vertybinių popierių biržoje.

4. Vertinant valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančius pastatus, statinius ir įrenginius pagal Vyriausybės aprobuotus tarptautinius vertinimo metodus, turi būti įvertintas ir pastatams, statiniams ir įrenginiams nustatyta tvarka priskirtas žemės sklypas.

5. Šiame įstatyme nurodytų privatizavimo objekto vertinimo metodų taikymo tvarką nustato Vyriausybė.

6. Už žalą, atsiradusią dėl neteisingo turto įvertinimo, turto vertintojai privatizavimo objekto valdytojui atlygina turto vertinimo sutartyje nustatyta tvarka.

10 straipsnis. Privatizavimo objektų sąrašas ir objekto privatizavimo programa

1. Privatizavimo objektų sąrašas – įstatymų nustatyta tvarka Vyriausybės patvirtintas dokumentas, kuriame nurodomas:

1) bendrovių pavadinimas, pagrindinės veiklos pobūdis, įstatinis kapitalas, valstybei (savivaldybei) tenkanti akcijų nominali vertė, įmonės rentabilumas ir darbuotojų skaičius – kai privatizuojamos akcinių ir uždarųjų akcinių bendrovių akcijos;

2) privatizavimo objekto pavadinimas, trumpa objekto charakteristika, objekto balansinė likutinė vertė – kai privatizuojamas kitas turtas.

2. Privatizavimo objektų sąrašą Turto fondo teikimu tvirtina Vyriausybė. Į šį sąrašą turi būti įtrauktos visų valstybei ir savivaldybei nuosavybės teise priklausančių įmonių akcijos, išskyrus tas akcinių ir uždarųjų akcinių bendrovių akcijas, kurių privatizavimą riboja įstatymai, ir tas valstybės įmones, kurių pagal įstatymą iki 2000-ųjų metų nenumatoma nei akcionuoti, nei privatizuoti. Į privatizavimo objektų sąrašą savivaldybių teikimu Turto fondas įtraukia ir savivaldybėms nuosavybės teise priklausančius privatizavimo objektus, kuriuos savivaldybės nusprendžia privatizuoti. Į privatizavimo objektų sąrašą pagal šį įstatymą negali būti įtrauktas Lietuvos Respublikai išimtine nuosavybės teise priklausantis turtas, savivaldybių gyvenamosios patalpos (išskyrus avarinius gyvenamuosius namus, iš kurių iškeldinti gyventojai ir jiems neterminuotai išnuomotos kitos gyvenamosios patalpos, ir jei tie avariniai namai išbraukti iš gyvenamųjų patalpų apskaitos dokumentų) ir turtas, į kurį Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka pretenduoja atkurti nuosavybės teisę fiziniai asmenys ir religinės bendruomenės.

3. Sprendimą įtraukti į privatizavimo objektų sąrašą savivaldybei nuosavybės teise priklausančias akcijas ar kitą savivaldybės turtą priima savivaldybės taryba. Sprendimą valstybei nuosavybės teise priklausančias akcijas ir kitą turtą, kurį patikėjimo teise valdo ir naudoja savivaldybė, įtraukti į privatizavimo objektų sąrašo projektą priima Turto fondas.

4. Objekto privatizavimo programa-dokumentas, kuriame nurodyta:

1) objekto pavadinimas ir privatizavimo būdas;

2) privatizavimo terminai;

3) privatizavimo objekto trumpa charakteristika (įstatinis kapitalas arba vertė, valstybei ar savivaldybei tenkančių akcijų nominali vertė, įstatinio kapitalo rentabilumas, gamybos apimtis ar metinė apyvarta, darbuotojų skaičius, pagrindinės veiklos pobūdis, geografinė padėtis, informacija apie valstybės ar savivaldybės kontroliuojamos įmonės produkcijos ar paslaugų dalį rinkoje ir trečiųjų asmenų teises į tokią įmonę);

4) privatizavimo sąlygos.

5. Vyriausybė turi teisę nustatyti ir kitus, nei nustatyta šio straipsnio 4 dalyje, objekto privatizavimo programų sudarymo reikalavimus (įskaitant teisę nustatyti privalomas objektų privatizavimo programų sąlygas ir privatizavimo būdus), taip pat teisę pritarti ar nepritarti svarbiausių Lietuvos ūkio objektų privatizavimo programų ir privatizavimo sandorių projektams.

6. Iki potencialaus pirkėjo pripažinimo ir paskelbimo laimėtoju, su kuriuo numatoma pasirašyti privatizavimo sandorį, Vyriausybė turi teisę sustabdyti ar nutraukti objekto privatizavimo programos įgyvendinimą be jokių pasekmių Lietuvos Respublikai. Atlikdama šiuos veiksmus, Vyriausybė privalo nurodyti objekto privatizavimo programos sustabdymo ar nutraukimo priežastį.

7. Valstybės (savivaldybės) kontroliuojamos įmonės per Turto fondo nustatytus terminus turi parengti objekto privatizavimo programos projektui reikalingus duomenis:

1) valstybinio žemės sklypo, kuris nustatyta tvarka yra priskirtas valstybės (savivaldybės) kontroliuojamoms įmonėms, pastatams ir įrenginiams, naudotojas privalo perduoti valstybės (savivaldybės) kontroliuojamai įmonei to žemės sklypo nuomos ar panaudos sutartis, o kai tokios sutartys nesudarytos, – kitus Vyriausybės nustatytus žemės sklypo suteikimo naudotis dokumentus. Valstybės ar savivaldybės kontroliuojama įmonė, kurios akcijos yra įtrauktos į privatizavimo objektų sąrašą, privalo raštu kreiptis į žemės sklypo naudotoją, kad parengtų šiame papunktyje nurodytus dokumentus;

2) valstybės institucijos (Valstybinė mokesčių inspekcija, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba ir kt.), kontroliuojančios valstybės (savivaldybės) kontroliuojamų įmonių prievolių įvykdymą valstybei ar(ir) savivaldybei, duomenis apie visus tokios įmonės įsiskolinimus (įskaitant baudas ir delspinigius) valstybei (savivaldybei) Vyriausybės nustatyta tvarka privalo pateikti valstybės ar savivaldybės kontroliuojamai įmonei. Valstybės ar savivaldybės kontroliuojama įmonė, kurios akcijos yra įtrauktos į privatizavimo objektų sąrašą, privalo raštu kreiptis į atitinkamas valstybės institucijas, kad parengtų šiame punkte nurodytus dokumentus.

8. Savivaldybės vykdomoji institucija privalo per Vyriausybės nustatytą laiką perduoti Turto fondui privatizavimo objektų sąrašo ir objektų privatizavimo programų duomenis, kad jie būtų paskelbti Informaciniame privatizavimo biuletenyje.

9. Vyriausybė ir Turto fondas neturi teisės koreguoti savivaldybei nuosavybės teise priklausančių privatizavimo objektų sąrašo ir objekto privatizavimo programos duomenų, jei šie duomenys atitinka šio įstatymo reikalavimus.

10. Objektų, kurie Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka yra valstybės saugomi, privatizavimo programos gali būti tvirtinamos tik suderinus jų naudojimo sąlygas su institucija, atliekančia tokių objektų valstybinę priežiūrą.

11. Kai Vyriausybė patvirtina privatizavimo objektų sąrašą, kiekvienas potencialus pirkėjas turi teisę pateikti iniciatyvinį pasiūlymą pirkti ilgalaikį materialųjį turtą ir (ar) akcijų paketą tų įmonių, kuriose valstybei nuosavybės teise priklauso mažiau kaip 1/3 akcijų. Tokio iniciatyvinio pasiūlymo pateikimo tvarką ir sąlygas nustato Vyriausybė. Jei potencialus pirkėjas iniciatyvinį pasiūlymą pateikia pagal Vyriausybės nustatytus reikalavimus, tokio objekto privatizavimo programa turi būti parengta per Vyriausybės nustatytą laiką.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. VIII-1302, 1999-07-07, Žin., 1999, Nr. 66-2120 (1999-07-30), i. k. 0991010ISTAIII-1302

12. Privatizavimo objektas iš Vyriausybės patvirtinto privatizavimo objektų sąrašo gali būti išbrauktas, o jo privatizavimo programa gali būti sustabdyta ir(ar) pripažįstama pasibaigusia, jei įmonei Įmonių bankroto įstatymo nustatyta tvarka yra iškelta bankroto byla arba įmonė Akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka yra likviduojama, ar dėl stichinės ar panašios nelaimės privatizavimo objektas neišlieka ar daugiau kaip 1/3 pasikeičia jo fizinės savybės, taip pat jei bent vieną kartą šio įstatymo nustatyta tvarka buvo paskelbta objekto privatizavimo programa, tačiau per objekto privatizavimo programoje nustatytą laiką šis objektas nebuvo parduotas.

11 straipsnis. Informacijos apie privatizavimo objektus paskelbimas

1. Informaciniame privatizavimo biuletenyje turi būti viešai paskelbta ši informacija apie privatizavimo objektą:

1) objekto privatizavimo programa;

2) Turto fondo darbuotojo, atsakingo už objekto privatizavimo programos vykdymą, pavardė, pareigos, adresas, telefonas ir faksas;

3) valstybės (savivaldybės) kontroliuojamos įmonės, kurios akcijos yra parduodamos, apžiūros laikas;

4) privatizavimo dokumentų įsigijimo ir atsiskaitymo už juos tvarka;

5) privatizavimo objekto pardavimo vieta.

2. Šiame biuletenyje ir kitose viešose informacijos priemonėse Turto fondas gali skelbti ir kitą (papildomą) informaciją.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija apie privatizavimo objektą Informaciniame privatizavimo biuletenyje turi būti paskelbta ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki paraiškų ar kitų privatizavimo dokumentų dėl dalyvavimo privatizavime priėmimo pradžios. Kai akcijos parduodamos Nacionalinėje vertybinių popierių biržoje, informacija apie privatizavimo objektą yra skelbiama Informaciniame privatizavimo biuletenyje ir biržos informaciniame leidinyje pagal šios biržos nustatytas taisykles. Kai yra reali tikimybė parduoti privatizavimo objektą užsienio fiziniam ar juridiniam asmeniui, Turto fondo nustatyta informacija apie privatizavimo objektą turi būti paskelbta ir užsienio spaudoje.

12 straipsnis. Valstybės (savivaldybės) kontroliuojamos įmonės veiklos apribojimai

1. Valstybės (savivaldybės) kontroliuojamos įmonės neturi teisės be Turto fondo (savivaldybių turto fondų) raštiško sutikimo nuo objekto (tos įmonės akcijų) privatizavimo programų paskelbimo dienos iki privatizavimo sandorių sudarymo dienos arba iki šių objektų privatizavimo programų sustabdymo ir(ar) pripažinimo pasibaigusiomis dienos sudaryti šių sandorių:

1) paskolos, įkeitimo, laidavimo, garantijos, nuomos, ilgalaikio materialiojo turto pirkimo, pardavimo ir bet kokio perdavimo, pirkti kitos įmonės vertybinių popierių, leisti obligacijų, didinti ar mažinti įmonės įstatinį kapitalą, jeigu sandorio ar kelių sandorių vertė (turto, dėl kurio sudaromas sandoris, bendra vertė per kalendorinius metus) yra didesnė kaip 5 procentai įmonės įstatinio kapitalo;

2) medžiagų ir žaliavų pirkimo bei pardavimo arba bet kokio jų perdavimo, jeigu sandorio ar kelių sandorių vertė (turto, dėl kurio sudaromas sandoris, bendra vertė per kalendorinius metus) yra didesnė kaip 10 procentų įmonės įstatinio kapitalo.

2. Valstybės (savivaldybės) kontroliuojamos įmonės, kurių akcijos privatizuojamos, neturi teisės be Turto fondo (savivaldybių turto fondų) raštiško sutikimo nuo privatizavimo objektų sąrašo patvirtinimo dienos iki privatizavimo sandorių sudarymo dienos arba iki šių objektų privatizavimo programų sustabdymo ir(ar) pripažinimo pasibaigusiomis dienos skaidytis arba jungtis į susivienijimus.

3. Jeigu šio straipsnio 1 ar (ir) 2 dalyse nurodyti sandoriai yra sudaromi be Turto fondo leidimo, jie yra niekiniai, išskyrus trečiųjų asmenų sudarytus sandorius, kurie nežinojo ir negalėjo žinoti apie pagal šį straipsnį įmonei taikomus apribojimus. Jeigu su Turto fondo (savivaldybių turto fondų) leidimu tokie sandoriai sudaromi, tai Turto fondas (savivaldybių turto fondas) privalo apie tai nedelsdamas informuoti potencialius pirkėjus :

1) paskelbdamas pasikeitusią informaciją Informaciniame privatizavimo biuletenyje;

2) ir (ar) informuodamas kiekvieną potencialų pirkėją, kuris raštu kreipėsi dėl informacijos apie privatizuojamas valstybės (savivaldybės) kontroliuojamos įmonės akcijas.

4. Nuo objekto privatizavimo programų paskelbimo dienos iki privatizavimo sandorių sudarymo dienos arba iki šių objektų privatizavimo programų sustabdymo ir (ar) pripažinimo pasibaigusiomis dienos valstybės ar savivaldybės akcijoms atstovaujantis asmuo įmonėje, kurioje valstybė ar savivaldybė turi mažiau kaip 1/2 akcijų, suteikiančių balso teisę visuotiniame akcininkų susirinkime, tokiame susirinkime privalo balsuoti prieš, jei šios įmonės visuotiniame akcininkų

susirinkime būtų svarstomi šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyti klausimai ir jei Turto fondas valstybės ar savivaldybės akcijoms atstovaujančiam asmeniui nenurodo balsuoti kitaip.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
PRIVATIZAVIMO BŪDAI IR PRIVATIZAVIMO OBJEKTO ĮSIGIJIMAS

13 straipsnis. Privatizavimo būdai

1. Privatizavimo būdai yra šie:

1) viešas akcijų pardavimas;

2) viešas aukcionas;

3) viešas konkursas;

4) tiesioginės derybos;

5) valstybės ar savivaldybės kontrolės perdavimas valstybės ar savivaldybės kontroliuojamoje įmonėje;

6) nuoma su išsipirkimu.

2. Privatizavimo objekto valdytojas turi teisę pakeisti privatizavimo būdą arba taikyti šiame įstatyme nustatytų privatizavimo būdų derinį. Privatizavimo būdo pakeitimas turi būti patvirtintas Privatizavimo komisijos ir nauja informacija apie privatizavimo objektą paskelbta šio įstatymo nustatyta tvarka.

3. Šiame įstatyme nustatytų privatizavimo būdų įgyvendinimo tvarką nustato Vyriausybė.

4. Kiekvienam iš privatizavimo objektų, privatizuojamų bet kuriuo šiame įstatyme nustatytu privatizavimo būdu, Turto fondas turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka viešo konkurso būdu parinkti fizinį ar juridinį asmenį visoms su privatizavimu susijusioms užduotims atlikti (įskaitant investitoriaus suradimą ir pirkimo-pardavimo sutarties projekto parengimą).

14 straipsnis. Viešas akcijų pardavimas

1. Viešas akcijų pardavimas – valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančių akcijų pardavimo būdas, kai akcijos parduodamos neribojant nei pirkėjų, nei jų perkamų akcijų skaičiaus, o akcijų pardavimo kaina nustatoma pagal paklausos ir pasiūlos santykį.

2. Akcinių bendrovių akcijos parduodamos vertybinių popierių biržose pagal šių biržų nustatytas taisykles. Valstybės ar savivaldybės vertybiniams popieriams vertybinių popierių biržose parduoti Turto fondas ar tam tikra savivaldybės institucija turi teisę samdyti vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininką.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. VIII-1302, 1999-07-07, Žin., 1999, Nr. 66-2120 (1999-07-30), i. k. 0991010ISTAIII-1302

3. Uždarųjų akcinių bendrovių akcijos viešo akcijų pardavimo būdu neparduodamos.

15 straipsnis. Viešas aukcionas

1. Viešas aukcionas – privatizavimo objekto pardavimo būdas, kai neribojamas potencialių pirkėjų, dalyvaujančių aukcione, skaičius, o privatizavimo sandoris sudaromas su didžiausią kainą pasiūliusiu potencialiu pirkėju.

2. Viešame aukcione gali būti parduodami privatizavimo objektai, kurie privatizuojami norint gauti didžiausias įplaukas, tačiau papildomai turi būti įvykdytos objekto privatizavimo programoje nustatytos sąlygos. Viešame aukcione gali būti parduodami tik akcinių ar uždarųjų akcinių bendrovių akcijų paketai ir ilgalaikis materialusis turtas. Jei objekto privatizavimo sąlygos buvo nurodytos, sudarant privatizavimo sandorį jos negali būti keičiamos.

3. Jei viešame aukcione yra parduodamas uždarosios akcinės bendrovės, kurioje valstybei nuosavybės teise priklauso daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiantis akcijų paketas ar akcinės bendrovės akcijų paketas, apie šią bendrovę turi būti rengiamas informacinis leidinys Turto fondo nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. VIII-1302, 1999-07-07, Žin., 1999, Nr. 66-2120 (1999-07-30), i. k. 0991010ISTAIII-1302

16 straipsnis. Viešas konkursas

1. Viešas konkursas – vieno ar kelių privatizavimo objektų perdavimas potencialiam pirkėjui konkurso laimėtojui, kurio rašytiniai kainos ir investiciniai pasiūlymai (pinigai, skirti įsigyti ilgalaikį ir trumpalaikį materialųjį turtą didinant akcinės ar uždarosios akcinės bendrovės įstatinį kapitalą), įvykdžius privatizavimo sąlygose nustatytus darbo vietų minimalius reikalavimus, yra geriausi. Su geriausią konkursinį pasiūlymą pateikusiu potencialiu pirkėju ar potencialiais pirkėjais, kurių konkursiniai pasiūlymai skiriasi ne daugiau kaip 15 procentų, gali būti deramasi dėl jų pateiktų konkursinių pasiūlymų gerinimo.

2. Viešo konkurso būdas gali būti taikomas tik tokiems privatizavimo objektams, kurių privatizavimo sąlygas ir kitus įsipareigojimus potencialus pirkėjas turi teisę įgyvendinti.

3. Privatizuojant valstybės (savivaldybės) kontroliuojamos įmonės akcijas viešo konkurso būdu, Vyriausybės nustatyta tvarka šios įmonės darbuotojams gali būti pasiūlyta nominalia kaina įsigyti iki 5 procentų valstybei (savivaldybei) priklausančių akcijų. Šis pasiūlymas netaikomas toms valstybės (savivaldybės) kontroliuojamoms įmonėms, kurioms valstybė (savivaldybė), pardavusi 5 procentus akcijų, perduotų savo kontrolę, nurodytą šio įstatymo 18 straipsnyje, ar tokiu atveju, kai įmonės akcijas įmonės darbuotojai jau yra įsigiję pagal kitus Lietuvos Respublikos įstatymus.

4. Informaciniai leidiniai apie viešame konkurse parduodamus akcinių ir uždarųjų akcinių bendrovių akcijų paketus yra rengiami Turto fondo nustatyta tvarka. Šiems informaciniams leidiniams Vertybinių popierių viešosios apyvartos įstatymo reikalavimai netaikomi.

17 straipsnis. Tiesioginės derybos

1. Tiesioginės derybos – vieno ar kelių privatizavimo objektų perdavimas tiesioginių derybų laimėtojui, kurio rašytiniai kainos ir investiciniai pasiūlymai (pinigai, skirti įsigyti ilgalaikį ir trumpalaikį materialųjį turtą didinant akcinės ar uždarosios akcinės bendrovės įstatinį kapitalą), įvykdžius privatizavimo sąlygose nustatytus darbo vietų minimalius reikalavimus, yra geriausi.

2. Tiesioginės derybos su vienu ar daugiau potencialių pirkėjų - strateginių investitorių, kurių sąrašui kartu su objekto privatizavimo programa pritarė Privatizavimo komisija ir patvirtino Vyriausybė, gali būti vykdomos šio įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. VIII-1302, 1999-07-07, Žin., 1999, Nr. 66-2120 (1999-07-30), i. k. 0991010ISTAIII-1302

3. Privatizuojant valstybės (savivaldybės) kontroliuojamos įmonės akcijas tiesioginių derybų būdu, Vyriausybės nustatyta tvarka šios įmonės darbuotojams gali būti pasiūlyta nominalia kaina įsigyti iki 5 procentų valstybei (savivaldybei) priklausančių akcijų. Šis pasiūlymas netaikomas toms valstybės (savivaldybės) kontroliuojamoms įmonėms, kurioms valstybė (savivaldybė), pardavusi 5 procentus akcijų, perduotų savo kontrolę, nurodytą šio įstatymo 18 straipsnyje, ar tokiu atveju, kai įmonės akcijas įmonės darbuotojai jau yra įsigiję pagal kitus Lietuvos Respublikos įstatymus.

4. Informaciniai leidiniai apie tiesioginių derybų būdu parduodamus akcinių ir uždarųjų akcinių bendrovių akcijų paketus yra rengiami Turto fondo nustatyta tvarka. Šiems informaciniams leidiniams Vertybinių popierių viešosios apyvartos įstatymo reikalavimai netaikomi.

18 straipsnis. Valstybės ar savivaldybės kontrolės perdavimas valstybės ar savivaldybės kontroliuojamoje įmonėje

1. Kontrolės perdavimas valstybės ar savivaldybės kontroliuojamoje įmonėje – konvertuojamų obligacijų arba naujų akcijų emisija iš papildomų įnašų, dėl kurios valstybės ar savivaldybės dalis įmonės įstatiniame kapitale sumažėja ar gali sumažėti atitinkamai peržengdama 2/3, 1/2 ar 1/3 akcijų, suteikiančių balso teisę visuotiniame akcininkų susirinkime, ribą.

2. Kontrolės perdavimo būdu valstybės ar savivaldybės kontroliuojama įmonė gali būti privatizuojama tik tada, kai šios įmonės akcijų parduoti nepavyko arba tada, kai kitais šio įstatymo nustatytais ir privatizavimo programoje nurodytais privatizavimo būdais buvo privatizuota ne mažiau kaip 1/2 valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančių valstybės ar savivaldybės kontroliuojamos įmonės akcijų.

3. Lėšas, gautas privatizavus objektą šiuo privatizavimo būdu, kaupia ir apskaito privatizuojama įmonė. Akcijų ar obligacijų emisijos kainos ir jų nominalios vertės skirtumą, proporcingą valstybei nuosavybės teise priklausiusių iki emisijos akcijų skaičiui, per 5 darbo dienas nuo akcijų ar konvertuojamų obligacijų platinimo termino pabaigos privatizuojama įmonė privalo pervesti į Finansų ministerijai atidarytą privatizavimo fondo sąskaitą. Jei obligacijos ar akcijos yra parduodamos už nominalią vertę, privatizavimo išlaidas dengia privatizuojama įmonė.

19 straipsnis. Nuoma su išsipirkimu

1. Nuoma su išsipirkimu – viešas privatizavimo būdas, kai potencialus pirkėjas, pasirašęs privatizavimo sandorį ir perėmęs privatizavimo objektą – ilgalaikį materialųjį turtą, įgyja teisę jį valdyti ir naudoti. Nuosavybės teisę į privatizavimo objektą potencialus pirkėjas įgyja tik visiškai apmokėjęs už šį objektą ir įvykdęs kitas privatizavimo objekto įsigijimo sąlygas, nustatytas privatizavimo sandoryje. Šio straipsnio nuostatos netaikomos tiems fiziniams ir juridiniams asmenims, kurie valstybės ar savivaldybės turtą išsinuomojo ne pagal šį įstatymą.

2. Nuoma su išsipirkimu gali būti taikoma privatizuoti ilgalaikį materialųjį turtą, kurio pagal šį įstatymą nepavyko privatizuoti viešame aukcione. Nuomos su išsipirkimu vertinimo kriterijus yra nuomos kaina, diskontuota nuomos su išsipirkimu konkurso rengimo dieną.

3. Įvertinus ilgalaikio materialiojo turto amortizacijos trukmę, objekto privatizavimo programoje turi būti nustatyti maksimalūs šio turto nuomos su išsipirkimu terminai – ne ilgesni kaip 10 metų.

4. Metinis nuomos mokestis yra nustatomas privatizavimo sandoryje, tačiau jis negali būti mažesnis už šio įstatymo 9 straipsnyje nustatyta tvarka apskaičiuotą privatizavimo objekto rinkos vertę, padalytą iš nuomos trukmės. Privatizavimo sandoryje turi būti nustatyta, kad, apmokant litais, nesumokėtas nuomos mokestis kiekvienais metais yra koreguojamas pagal metinį vartojimo prekių kainų indeksą rinkoje.

5. Jei už privatizavimo objektą, įsigyjamą nuomos su išsipirkimu būdu, sumokama užsienio valiuta, nesumokėtas nuomos mokestis koreguojamas pagal valiutos, kuria moka potencialus pirkėjas, ir lito kursą, kurį mokėjimo dieną yra paskelbęs Lietuvos bankas.

6. Privatizavimo sandoryje turi būti nustatyta, kad už privatizavimo objektą atsiskaitoma vienu iš šių būdų:

1) tik mokant nuomos mokestį;

2) mokant nuomos mokestį ir pasibaigus nuomos terminui išperkant privatizavimo objektą minimalia kaina-suma, kurią potencialus pirkėjas savo šalies pinigais gali pervesti per banką.

7. Privatizavimo sandoryje turi būti nustatyta, kad:

1) laiku nesumokėjus nuomos mokesčio, mokami 0,1 procento delspinigiai už kiekvieną praleistą dieną. Jeigu įsiskolinimas už nuomą viršija pinigų sumą, kurią potencialus pirkėjas privalo sumokėti už 6 mėnesius ir (arba) įsiskolinimo trukmė už nesumokėtą nuomos mokestį viršija 6 mėnesius, tai sutartis nutraukiama ir įmokėta suma negrąžinama;

2) nuomos sutartis nutraukiama prieš terminą ir negrąžinama įmokėta suma, jei nesilaikoma privatizavimo sandoryje nustatytų sąlygų;

3) nuomininkas turi apdrausti išsinuomotą turtą;

4) nuomininkas be privatizavimo objekto valdytojo leidimo neturi teisės subnuomoti turto.

20 straipsnis. Apmokėjimas už privatizavimo objektą

1. Apmokėti už įsigyjamą privatizavimo objektą potencialus pirkėjas, mokantis Lietuvoje, moka Lietuvos Respublikos pinigais arba kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais mokėjimo dokumentais, o potencialus pirkėjas, įregistruotas ir mokantis užsienyje, moka ir (ar) privatizavimo sandoryje nustatyta užsienio valiuta arba kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais mokėjimo dokumentais.

2. Privatizavimo objekto pirkimo tvarka ir terminai nustatomi privatizavimo sandoryje. Privatizavimo objektą (akcijas) pirkti galima ir dalimis, tačiau pirmąja dalimi turi būti perkama ne mažiau kaip 51 procentas parduodamų akcijų, o apmokėjimas už paskutiniąją akcijų dalį negali būti atidėtas ilgiau kaip 5 metams. Pirmoji parduodamų akcijų dalis, kai mokėjimas atidedamas, arba ne mažiau kaip 60 procentų pardavimo kainos, kai mokama iš karto, turi būti apmokama litais, jei už privatizavimo objektą potencialus pirkėjas moka Lietuvoje, arba privatizavimo sandoryje nustatyta užsienio valiuta, jei potencialus pirkėjas yra įregistruotas ir moka užsienyje. Už atidėtus mokėjimus pirkėjas turi mokėti palūkanas, kurios apskaičiuojamos, vadovaujantis vidutine komercinių bankų palūkanų norma, nuo nesumokėtos visos akcijų paketo sumos. Jei už privatizavimo objektą moka Lietuvos gyventojas ar jų grupė, pagal Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų brangiam turtui įsigyti arba kitų įsigytų bei perleidžiamų lėšų deklaravimo“ turi būti pateikta Valstybinės mokesčių inspekcijos pažyma.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1302, 1999-07-07, Žin., 1999, Nr. 66-2120 (1999-07-30), i. k. 0991010ISTAIII-1302

21 straipsnis. Pirkėjo įsipareigojimai privatizavimo sandoryje ir nuosavybės teisės į privatizavimo objektą atsiradimas

Pakeistas straipsnio pavadinimas:
Nr. VIII-1302, 1999-07-07, Žin., 1999, Nr. 66-2120 (1999-07-30), i. k. 0991010ISTAIII-1302

1. Privatizavimo sandoryje, kuris sudaromas viešo konkurso ar tiesioginių derybų nustatyta tvarka, gali būti pirkėjo (pirkėjų) įsipareigojimai išsaugoti darbo vietas, investuoti į valstybės (savivaldybės) kontroliuojamą įmonę, kurios akcijos parduodamos, ar į kitas Lietuvos ūkio sritis.

2. Turto fondas gali reikalauti įrašyti į privatizavimo sandorį:

1) sąlygą apriboti pirkėjo teises disponuoti įsigytomis valstybės (savivaldybės) kontroliuojamos įmonės akcijomis tol, kol šis pirkėjas įvykdys privatizavimo sandoryje nustatytas sąlygas;

2) sąlygą, draudžiančią sustabdyti ar nutraukti valstybės (savivaldybės) kontroliuojamos įmonės veiklą. Privatizavimo sandoryje gali būti pirkėjo įsipareigojimas išsinuomoti ar išsipirkti privatizavimo objektui priskirtą ne žemės ūkio paskirties žemės sklypą, taip pat kiti pirkėjo įsipareigojimai.

3. Jei pagal privatizavimo sandorį pirkėjas pradeda valdyti ir naudoti privatizavimo objektą anksčiau nei įgyja nuosavybės teisę į jį, privatizavimo sandoriuose turi būti nurodytos sąlygos, užtikrinančios galimybę Turto fondui (savivaldybių turto fondui) kontroliuoti privatizuoto objekto veiklą. Nuomos su išsipirkimu sutartis turi būti registruojama nekilnojamojo turto registre.

4. Privatizavimo sandoryje turi būti numatytos adekvačios padarytai žalai sankcijos pirkėjui, jeigu jis nevykdytų prisiimtų įsipareigojimų, tarp jų privatizavimo sandorio nutraukimas ar anuliavimas, jei nevykdomos privatizavimo sandoryje nustatytos sąlygos, įsipareigojimai ir(ar) garantijos (nurodomas garantas, kuris atlygins nuostolius valstybei ar savivaldybei), taip pat privatizavimo objekto valdytojo atsakomybė už prisiimtų įsipareigojimų nevykdymą.

5. Nuosavybės teisę į privatizavimo objektą - ilgalaikį materialųjį turtą pirkėjas įgyja nuo jo įregistravimo Nekilnojamojo turto registro centriniame duomenų banke, kai jis pateikia privatizavimo objekto pirkimo-pardavimo sutartį ir privatizavimo objekto nuosavybės teisės perdavimą bei priėmimą patvirtinantį dokumentą. Nuosavybės teisę į privatizavimo objektą - akcijas pirkėjas įgyja, kai jo vardu atidarytoje asmeninėje vertybinių popierių sąskaitoje įrašomos pagal pirkimo-pardavimo sutartį įsigytos akcijos (kai parduodamos nematerialiosios akcijos) arba

pirkėjo vardu padaromas indosamento įrašas ar išduodamas akcijų sertifikatas (kai parduodamos materialiosios akcijos), kai jis pateikia privatizavimo objekto nuosavybės teisės perdavimą ir priėmimą patvirtinantį dokumentą. Valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ilgalaikio materialiojo turto privatizavimo sandorių notariškai tvirtinti neprivaloma
Papildyta straipsnio dalimi:
Nr. VIII-1302, 1999-07-07, Žin., 1999, Nr. 66-2120 (1999-07-30), i. k. 0991010ISTAIII-1302

6. Privatizavimo sandoriui yra taikomos Civilinio kodekso nuostatos, jei šiame įstatyme ar privatizavimo sandoryje nenustatyta kitaip.
Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. VIII-1302, 1999-07-07, Žin., 1999, Nr. 66-2120 (1999-07-30), i. k. 0991010ISTAIII-1302

22 straipsnis. Teisė įsigyti ar išsinuomoti ne žemės ūkio paskirties žemės sklypą

1. Jei potencialus pirkėjas atitinka nacionalinio ar užsienio subjekto sąvoką, nustatytą Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47 straipsnio antrojoje dalyje numatyto žemės sklypų įsigijimo nuosavybėn subjektų, tvarkos, sąlygų ir apribojimų Konstituciniame įstatyme, tai šis pirkėjas, Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymo nustatyta tvarka nuosavybės teise įsigydamas pastatus ar įrenginius, Konstitucinio įstatymo nustatyta tvarka turi teisę išsipirkti žemės sklypą, reikalingą pastatams ar įrenginiams eksploatuoti.

2. Jei potencialus pirkėjas šio įstatymo nustatyta tvarka įsigyja valstybės ar savivaldybės kontroliuojamos įmonės akcijas, ši įmonė Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47 straipsnio antrojoje dalyje numatyto žemės sklypų įsigijimo nuosavybėn subjektų, tvarkos, sąlygų ir apribojimų Konstituciniame įstatyme nustatyta tvarka turi teisę įsigyti ir šiai įmonei priskirtą ne žemės ūkio paskirties žemės sklypą.

3. Jei potencialus pirkėjas yra Lietuvos Respublikos pilietis, šio įstatymo nustatyta tvarka nuosavybės teise įsigyjantis pastatus ar įrenginius, šis potencialus pirkėjas turi teisę su pastatu ar įrenginiu įsigyti ir žemės sklypą, kuris nustatyta tvarka yra priskirtas šiam pastatui ar įrenginiui eksploatuoti.

4. Pirkėjas, šio įstatymo nustatyta tvarka įsigijęs pastatą ar įrenginį, perima buvusias šių privatizavimo objektų savininkų teises ir pareigas pagal žemės, kuri reikalinga tokiems privatizavimo objektams eksploatuoti, nuomos sutartį, o jeigu nuomos sutartis nebuvo sudaryta, – perima teisę išsinuomoti šiems privatizavimo objektams eksploatuoti reikalingą žemės sklypą.

PENKTASIS SKIRSNIS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23 straipsnis. Ginčų sprendimo tvarka

Ginčai sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ir privatizavimo sandorio nustatyta tvarka.

24 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas įsigalioja nuo 1997 m. gruodžio 1 d.

2. Įsigaliojus šiam įstatymui, Lietuvos valstybinė privatizavimo agentūra prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Privatizavimo agentūra), įsteigta pagal 1995 m. liepos 4 d. priimtą Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymą Nr. I-1001, iki atskiro Vyriausybės nutarimo perduoti Turto fondui šiame įstatyme nustatytas teises ir prievoles yra finansuojama iš valstybės biudžeto ir atlieka šias funkcijas:

1) skiria savo ekspertą į privatizavimo objekto vertės nustatymo komisiją, jei privatizavimo objektas nuosavybės teise priklauso valstybei;

2) Vyriausybės nustatyta tvarka parengia objektų privatizavimo programų projektus ir teikia juos Privatizavimo komisijai;

3) leidžia Informacinį privatizavimo biuletenį, kuriame turi būti skelbiama šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatyta informacija apie privatizavimo objektą. Privatizavimo agentūra privalo skelbti informaciją Informaciniame privatizavimo biuletenyje apie savivaldybėms nuosavybės teise priklausantį privatizuojamą turtą;

4) parengia reklaminius dokumentus ir organizuoja privatizavimo objekto reklamą;

5) atstovauja Vyriausybei teisme dėl privatizavimo sandorių, kurie buvo sudaryti pagal Pirminio privatizavimo įstatymą, ir dėl tų privatizavimo sandorių, kurie buvo sudaryti iki šio įstatymo įsigaliojimo.

3. Vyriausybei perdavus Turto fondui šiame įstatyme nustatytas teises ir prievoles:

1) Privatizavimo agentūra reorganizuojama į Turto fondo padalinį, o visos šio įstatymo 24 straipsnyje jai nustatytos funkcijos pereina Turto fondui;

2) įsigalioja šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 14 punktas.

4. Įsigaliojus šiam įstatymui, ministerija, savivaldybė ar kita valstybės ar savivaldybės institucija, valdanti ir naudojanti valstybės ar savivaldybės akcijas, kartu su Privatizavimo agentūra iki atskiro Vyriausybės nutarimo perduoti Turto fondui šio įstatymo nustatytas teises ir prievoles atlieka šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 4, 5, 6, 7, 8, 9 ir 10 punktuose nustatytas Turto fondo funkcijas.

5. Įsigaliojus šiam įstatymui:

1) pagal Pirminio privatizavimo įstatymą sukauptos Respublikinio privatizavimo fondo lėšos bei iš šio fondo suteiktos grąžintinos paskolos, palūkanos ir delspinigiai turi būti pervesti į Finansų ministerijai atidarytą privatizavimo fondo sąskaitą;

2) pagal Pirminio privatizavimo įstatymą sukauptos Savivaldybių privatizavimo fondų lėšos, palūkanos ir delspinigiai turi būti pervesti į specialiąją savivaldybės sąskaitą;

3) iki šio įstatymo įsigaliojimo paskelbtos objektų privatizavimo programos įgyvendinamos pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymą Nr. I-1001 (Žin., 1995, Nr. 61-1530).

6. Pripažinti nuo 1997 m. gruodžio 1 d. netekusiais galios:

1) Lietuvos Respublikos 1991 m. vasario 28 d. Valstybinio turto pirminio privatizavimo įstatymą Nr. I-1115 (Žin., 1991, Nr. 10-261);

2) Lietuvos Respublikos 1991 m. liepos 25 d. įstatymą Nr. I-1614 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio turto pirminio privatizavimo įstatymo 12 straipsnio papildymo“ (Žin., 1991, Nr. 22-575);

3) Lietuvos Respublikos 1991 m. liepos 30 d. įstatymą Nr. I-1635 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio turto pirminio privatizavimo įstatymo 11 straipsnio pakeitimo“ (Žin., 1991, Nr. 23-604);

4) Lietuvos Respublikos 1991 m. kovo 14 d. įstatymą Nr. I-1146 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio turto pirminio privatizavimo įstatymo atskirų straipsnių pakeitimo“ (Žin., 1991, Nr. 10-262);

5) Lietuvos Respublikos 1992 m. kovo 17 d. įstatymą Nr. I-2385 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio turto pirminio privatizavimo įstatymo 7 straipsnio ketvirtosios dalies papildymo“ (Žin., 1992, Nr. 10-247);

6) Lietuvos Respublikos 1992 m. birželio 23 d. įstatymo Nr. I-2658 „Dėl kai kurių Lietuvos Respublikos įstatymų atskirų straipsnių pakeitimo“ (Žin., 1992, Nr. 20-590) 1 straipsnį;

7) Lietuvos Respublikos 1992 m. rugsėjo 17 d. įstatymą Nr. I-2893 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio turto pirminio privatizavimo įstatymo papildymo ir pakeitimo“ (Žin., 1992, Nr. 28-812);

8) Lietuvos Respublikos 1992 m. gruodžio 10 d. įstatymą „Dėl valstybinio turto privatizavimo aukcionų ir viešo akcijų pasirašymo atidėjimo“ Nr. I-18 (Žin., 1992, Nr. 36-1098);

9) Lietuvos Respublikos 1992 m. gruodžio 18 d. įstatymą Nr. I-2117 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio turto pirminio privatizavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo“ (Žin., 1992, Nr. 3-32);

10) Lietuvos Respublikos 1993 m. sausio 19 d. įstatymą Nr. I-52 „Dėl valstybinio turto privatizavimo aukcionų ir viešo akcijų pasirašymo“ (Žin., 1993, Nr. 4-80);

11) Lietuvos Respublikos 1993 m. vasario 2 d. įstatymą Nr. I-64 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio turto pirminio privatizavimo įstatymo papildymo ir pakeitimo“ (Žin., 1993, Nr. 6-116);

12) Lietuvos Respublikos 1993 m. liepos 14 d. įstatymą Nr. I-217 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio turto pirminio privatizavimo įstatymo 20 straipsnio dalinio pakeitimo“ (Žin., 1993, Nr. 30-686);

13) Lietuvos Respublikos 1993 m. lapkričio 17 d. įstatymą Nr. I-307 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio turto pirminio privatizavimo įstatymo papildymo ir pakeitimo“ (Žin., 1993, Nr. 63-1190);

14) Lietuvos Respublikos 1994 m. liepos 20 d. įstatymą Nr. I-570 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio turto pirminio privatizavimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo“ (Žin., 1994, Nr. 58-1137);

15) Lietuvos Respublikos 1994 m. liepos 20 d. įstatymą Nr. I-569 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio turto pirminio privatizavimo įstatymo pakeitimo ir papildymo“ (Žin., 1994, Nr. 59-1159);

16) Lietuvos Respublikos 1994 m. spalio 20 d. įstatymą Nr. I-610 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio turto pirminio privatizavimo įstatymo 11 straipsnio pakeitimo“ (Žin., 1994, Nr. 84-1585);

17) Lietuvos Respublikos 1994 m. liepos 5 d. įstatymą Nr. I-1027 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio turto pirminio privatizavimo įstatymo papildymo“ (Žin., 1995, Nr. 59-1483);

18) Lietuvos Respublikos 1995 m. balandžio 20 d. įstatymą Nr. I-861 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio turto pirminio privatizavimo įstatymo papildymo“ (Žin., 1995, Nr. 35-861);

19) Lietuvos Respublikos 1995 m. gegužės 18 d. įstatymą Nr. I-897 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio turto pirminio privatizavimo įstatymo 12 straipsnio papildymo“ (Žin., 1995, Nr. 44-1080);

20) Lietuvos Respublikos 1995 m. birželio 1 d. įstatymą Nr. I-914 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio turto pirminio privatizavimo įstatymo papildymo“ (Žin., 1995, Nr. 48-1164);

21) Lietuvos Respublikos 1995 m. liepos 3 d. Valstybės investicijų į bankų akcijas įstatymą Nr. I-990 (Žin., 1995, Nr. 59-1466);

22) Lietuvos Respublikos 1995 m. liepos 4 d. Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymą Nr. I-1001 (Žin., 1995, Nr. 61-1530), išskyrus objektų privatizavimą, kurių privatizavimo programos nustatyta tvarka patvirtintos iki 1997 m. gruodžio 1 d.;

23) Lietuvos Respublikos 1995 m. spalio 18 d. įstatymą Nr. I-1067 „Dėl Respublikinio privatizavimo fondo naudojimo“ (Žin., 1995, Nr. 89-1988);

24) Lietuvos Respublikos 1996 m. rugsėjo 24 d. Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymą Nr. I-1538 (Žin., 1996, Nr. 100-2260);

25) Lietuvos Respublikos 1996 m. gruodžio 23 d. Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymo 1 ir 2 straipsnių papildymo įstatymą Nr. VIII-58 (Žin., 1996, Nr. 126-2945);

26) Lietuvos Respublikos 1997 m. kovo 25 d. Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymą Nr. VIII-154 (Žin., 1997, Nr. 30-710).

7. Pripažinti netekusiais galios:

1) Lietuvos Respublikos 1992 m. balandžio 7 d. įstatymą Nr. I-2456 „Dėl darbuotojų pirmenybės įsigyti privatizuojamų įmonių akcijų“ (Žin., 1992, Nr. 12-310);

2) Lietuvos Respublikos 1993 m. sausio 28 d. įstatymą Nr. I-58 „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl darbuotojų pirmenybės įsigyti privatizuojamų įmonių akcijų“ pakeitimo“ (Žin., 1993, Nr. 5-91);

3) Lietuvos Respublikos 1993 m. vasario 1 d. įstatymą Nr. I-59 „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl darbuotojų pirmenybės įsigyti privatizuojamų įmonių akcijų“ pakeitimo“ (Žin., 1993, Nr. 6-112);

4) Lietuvos Respublikos 1994 m. balandžio 21 d. įstatymą Nr. I-438 „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl darbuotojų pirmenybės įsigyti privatizuojamų įmonių akcijų“ papildymo“ (Žin., 1994, Nr. 32-569);

5) Lietuvos Respublikos 1994 m. birželio 9 d. įstatymą Nr. I-495 „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl darbuotojų pirmenybės įsigyti privatizuojamų įmonių akcijų“ pakeitimo“ (Žin., 1994, Nr. 45-828).

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-1302, 1999-07-07, Žin., 1999, Nr. 66-2120 (1999-07-30), i. k. 0991010ISTAIII-1302
Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymo 2, 5, 6, 7, 10, 14, 15, 17, 20, 21 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas